

V Bruselu dne 26.1.2022
C(2022) 519 final

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 26.1.2022

**o pozastavení části průběžných plateb z Evropského fondu pro regionální rozvoj na
operační program „Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost“**

CCI 2014CZ16RFOP001

(POUZE ČESKÉ ZNĚNÍ JE ZÁVAZNÉ)

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 26.1.2022

o pozastavení části průběžných plateb z Evropského fondu pro regionální rozvoj na operační program „Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost“

CCI 2014CZ16RFOP001

(POUZE ČESKÉ ZNĚNÍ JE ZÁVAZNÉ)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006¹, a zejména na čl. 142 odst. 2 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

I. POPIS

- (1) Dne 29. dubna 2015 přijala Komise prováděcí rozhodnutí C(2015) 3029, kterým se schvalují určité prvky operačního programu „Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost“ pro účely podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci cíle Investice pro růst a zaměstnanost v Česku (dále jen „dotčený program“).
- (2) Řídicím orgánem je Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky (Sekce fondů EU a digitální ekonomiky).
- (3) Certifikačním orgánem je orgán určený v rámci Ministerstva financí České republiky (sekce 06 – Veřejné rozpočty – odbor 55 – Národní fond).
- (4) Auditním orgánem je orgán určený v rámci Ministerstva financí České republiky (sekce 04 – Finanční řízení a audit – odbor 52 – Auditní orgán).
- (5) Koordinačním orgánem podle čl. 123 odst. 8 nařízení (EU) č. 1303/2013, který má udržovat kontakt s Komisí a poskytovat jí informace, je Národní orgán pro koordinaci. Ten za koordinaci operačních programů v Česku odpovídá rovněž podle usnesení vlády č. 198 ze dne 22. února 2006 a č. 448 ze dne 12. června 2013. Zřízení je v rámci Ministerstva pro místní rozvoj České republiky.

II. POSTUP

- (6) V období od 8. ledna do 15. února 2019 provedli kompetentní auditoři příslušných útvarů Komise – Generálního ředitelství pro regionální a městskou politiku (GŘ REGIO) a Generálního ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a sociální

¹ Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320.

začleňování (GŘ EMPL) – audit s cílem ověřit, zda české orgány splnily své povinnosti zavést účinný kontrolní systém, který by byl schopen zabránit střetu zájmů v souvislosti s českým premiérem a bývalým ministrem financí A. Babišem a napravit jej². Předmětem auditu bylo 36 operací Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) / Fondu soudržnosti (FS) (24 operací v období 2007–2013 a dvanáct operací v období 2014–2020) a tři operace Evropského sociálního fondu (ESF) (dvě operace v období 2007–2013 a jedna v období 2014–2020). Z dvanácti operací EFRR/FS, které byly předmětem auditu za období 2014–2020, bylo deset z dotčeného programu.

- (7) Dne 5. února 2020 [Ares(2020)740247] předaly útvary Komise českým orgánům k výše uvedenému auditu závěrečnou zprávu o auditu. V závěrečné zprávě o auditu dospěly útvary Komise k závěru, že pokud jde o EFRR/FS a ESF, existují závažné nedostatky v nastavení a fungování systému k zamezení střetu zájmů v souvislosti s operacemi týkajícími se skupiny AGROFERT.
- (8) Dopisem ze dne 29. května 2020 [Ares(2020)2835097] odpověděly české orgány na závěrečnou zprávu o auditu a uvedly, že nesouhlasí se zjištěními auditu týkajícími se souladu s § 4c českého zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů³ (dále jen „zákon o střetu zájmů“), který je součástí použitelného práva ve smyslu článku 6 nařízení (EU) č. 1303/2013.
- (9) Dne 18. prosince 2020 [Ares(2020)7730419] zaslaly útvary Komise českým orgánům první follow-up dopis.
- (10) Dopisem ze dne 9. března 2021 [Ares(2021)1764639] odpověděly české orgány na follow-up dopis ze dne 18. prosince 2020 a uvedly, že stále nesouhlasí s výkladem § 4c zákona o střetu zájmů ze strany útvarů Komise, a zopakovaly stejné argumenty, které uvedly ve své odpovědi na závěrečnou zprávu o auditu.
- (11) E-mailem ze dne 25. března 2021 [Ares(2021)2827661] poskytly české orgány některé dodatečné informace požadované útvary Komise.
- (12) Dopisem ze dne 26. dubna 2021 [Ares(2021)2963392] uvedly české orgány, že zvažují vykázat Komisi výdaje pro jeden z auditovaných projektů, na něž se vztahují sporná zjištění týkající se § 4c zákona o střetu zájmů, s cílem získat „napadnutelné opatření“, které by Česko mohlo napadnout za účelem získání rozsudku Soudního dvora.
- (13) Dopisem ze dne 11. května 2021 [Ares(2021)3141777] odpověděly útvary Komise na dopis ze dne 26. dubna 2021 a uvedly, že předložení žádosti o platbu obsahující výdaje spojené s jedním z auditovaných projektů by Komisi vedlo k přerušení platební lhůty pro uvedenou žádost o platbu podle čl. 83 odst. 1 nařízení (EU) č. 1303/2013 a mohlo by rovněž vést k následnému pozastavení této průběžné platby podle čl. 142 odst. 1 téhož nařízení.
- (14) Dne 16. června 2021 [Ares(2021)3937406 a Ares(2021)3937398] předložily české orgány žádost o průběžnou platbu obsahující výdaje na projekt

² Ustanovení čl. 59 odst. 1 a 4 ve spojení s čl. 32 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 966/2012 ze dne 25. října 2012; ustanovení čl. 63 odst. 1 a 4 ve spojení s čl. 36 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018.

³ Ustanovení § 4c (vstup v platnost dne 9. února 2017, datum použitelnosti dne 1. září 2017) zákona o střetu zájmů:

„Je zakázáno poskytnout dotaci podle právního předpisu upravujícího rozpočtová pravidla nebo investiční pobídku podle právního předpisu upravujícího investiční pobídky obchodní společnosti, ve které veřejný funkcionář uvedený v § 2 odst. 1 písm. c) nebo jím ovládaná osoba vlastní podíl představující alespoň 25 % účasti společníka v obchodní společnosti.“

CZ.01.3.10/0.0/0.0/17_101/0013291 příjemce Fatra, a.s. ve výši 29 068,72 EUR spolu s průvodním dopisem vysvětlujícím důvod pro předložení žádosti o platbu, tj. aby získaly napadnutelný akt Komise, který by pak Česko mohlo napadnout.

- (15) Dne 8. července 2021 [Ares(2021)4438958] zaslaly útvary Komise českým orgánům druhý follow-up dopis, v němž uvedly, že útvary Komise trvají na svém stanovisku týkajícím se § 4c českého zákona o střetu zájmů.
- (16) Dopisem ze dne 9. srpna 2021 [Ares(2021)5024355] informovaly útvary Komise české orgány, že je třeba provést dodatečná ověření na základě informací, že určité výdaje uvedené v žádosti o platbu ze dne 16. června 2021 jsou spojeny s nesrovnalostí, která má vážné finanční následky ve smyslu čl. 83 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) č. 1303/2013, a že přerušily platební lhůtu pro žádost o platbu ze dne 16. června 2021.
- (17) Dopisem ze dne 16. září 2021 [Ares(2021)5667866] informovaly útvary Komise české orgány, že v případě dotčeného programu, jehož se týká stejná nesrovnalost, může být v souladu s čl. 142 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) č. 1303/2013 nutné pozastavit průběžné platby. V souladu s čl. 142 odst. 2 nařízení (EU) č. 1303/2013 byly české orgány požádány, aby do dvou měsíců od obdržení dopisu předložily své připomínky a podaly zprávu o provádění navržených nápravných opatření.
- (18) Dopisem ze dne 21. září 2021 [Ares(2021)5839538] odpověděly české orgány na druhý follow-up dopis Komise ze dne 8. července 2021 a poukázaly v něm na určité legislativní a metodické změny týkající se systému pro předcházení střetům zájmů.
- (19) Dopisem ze dne 9. listopadu 2021 [Ares(2021)7036370] odpověděly české orgány na dopisy útvarů Komise ze dne 9. srpna 2021 a 16. září 2021.
- (20) Dne 15. prosince 2021 [Ares(2021)7762583] zaslaly útvary Komise v reakci na dopis českých orgánů ze dne 21. září 2021 třetí follow-up dopis, ve kterém konstatovaly, že dosud nezískaly jistotu o účinném fungování systému.

III. NEDOSTATKY ZJIŠTĚNÉ KOMISÍ

- (21) Komise má za to, že výdaje v žádosti o platbu jsou spojeny s nesrovnalostí, která má vážné finanční následky a která nebyla napravena.
- (22) Tato nesrovnalost se týká porušení článku 6 nařízení (EU) č. 1303/2013 ve spojení s § 4 odst. 1⁴ a § 4c českého zákona o střetu zájmů, ve znění platném v rozhodné době⁵, a článku 61 nařízení (EU, Euratom) 2018/1046 (dále jen „finanční nařízení z roku 2018“)⁶.
- (23) Tato nesrovnalost se týká projektu č. CZ.01.3.10/0.0/0.0/17_101/0013291, u něhož je příjemcem společnost Fatra, a.s. (jež je součástí skupiny AGROFERT) a u kterého

⁴ Ustanovení § 4 odst. 1 zákona o střetu zájmů:
*„(1) Veřejný funkcionář uvedený v § 2 odst. 1 písm. c) až m) nesmí
a) podnikat nebo provozovat jinou samostatnou výdělečnou činnost,
b) být členem statutárního orgánu, členem řídicího, dozorčího nebo kontrolního orgánu právnické osoby, která podniká (dále jen „podnikající právnická osoba“), pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, nebo
c) být v pracovněprávním nebo obdobném vztahu nebo ve služebním poměru, nejde-li o vztah nebo poměr, v němž působí jako veřejný funkcionář.“*

⁵ Zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění zákona č. 14/2017 Sb.

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014, (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1).

jsou žádost o dotaci a rozhodnutí o poskytnutí dotace v rámci dotčeného programu datovány po 1. září 2017 (tj. datum použitelnosti § 4c zákona o střetu zájmů)⁷. Rozhodnutí o poskytnutí dotace na tento projekt je datováno po 2. srpnu 2018 (datum použitelnosti článku 61 finančního nařízení z roku 2018 v souladu s čl. 282 odst. 2 uvedeného nařízení).

- (24) Ze závěrečné zprávy o auditu ze dne 5. února 2020 a z následných follow-up dopisů ze dne 18. prosince 2020 a ze dne 8. července 2021 vyplývá, že v období od 30. června 2005 do 3. února 2017 byl A. Babiš jediným akcionářem společnosti AGROFERT, přičemž vlastnil všechny kmenové akcie společnosti AGROFERT, s nimiž je spojen 100% podíl na hlasovacích právech a základním kapitálu společnosti. Společnost AGROFERT je nejvyšší mateřskou společností skupiny AGROFERT, která zahrnuje více než 250 společností.
- (25) Dne 3. února 2017 byly kmenové akcie společnosti AGROFERT umístěny do dvou svěrenských fondů (AB private trust I a AB private trust II) převodem:
- podílu představujícího 90 % hlasovacích práv a základního kapitálu společnosti AGROFERT do svěrenského fondu AB private trust I a
 - podílu představujícího 10 % hlasovacích práv a základního kapitálu společnosti AGROFERT do svěrenského fondu AB private trust II.
- (26) V průběhu auditu obdrželi auditoři Komise statuty jak svěrenského fondu AB private trust I, tak i svěrenského fondu AB private trust II, které mimo jiné stanoví:
- (a) A. Babiš jako jediný akcionář společnosti AGROFERT před převodem podílů na svěrenské fondy je zakladatelem obou svěrenských fondů.
 - (b) Oba svěrenské fondy založil A. Babiš, přičemž hlavním účelem byla správa společnosti AGROFERT a dalším účelem bylo řídit prostřednictvím společnosti AGROFERT skupinu AGROFERT během celé doby trvání svěrenských fondů, po níž bude společnost AGROFERT vrácena zakladateli.
 - (c) Dalším účelem obou svěrenských fondů je ochrana zájmů jejich zakladatele A. Babiše, který je rovněž jediným obmyšleným těchto svěrenských fondů.
 - (d) Svěrenské fondy mají každý jednoho svěrenského správce, který by měl jednat samostatně. Oprávnění svěrenského správce jednat samostatně je však ve statutech značně omezeno mimo jiné fiduciární povinností sledovat osobní zájem jejich jediného zakladatele a obmyšleného A. Babiše a požadavkem získat u některých důležitých rozhodnutí předchozí souhlas Rady protektorů.
 - (e) Zakladatel A. Babiš určil jak prvního svěrenského správce obou svěrenských fondů, tak i dalšího svěrenského správce (v případě skončení funkce prvního svěrenského správce); svěrenského správce může odvolat a jmenovat Rada protektorů každého svěrenského fondu. Obě rady protektorů mají po třech členech, z nichž jeden je vždy tzv. rodinným protektorem (v současné době je jím manželka A. Babiše), kterého jmenuje a odvolává přímo a pouze A. Babiš (zakladatel a obmyšlený svěrenských fondů). K přijetí rozhodnutí Rady protektorů se vyžaduje souhlas všech členů rady (včetně rodinného protektora).
 - (f) Některá rozhodnutí nemohou orgány správy svěrenského fondu přijímat vůbec nikdy:

⁷ Datum podání žádosti o dotaci: 20. dubna 2018; datum rozhodnutí o poskytnutí dotace: 25. února 2019.

- schválit (nebo umožnit) přeměnu, jíž se bude účastnit společnost, která není členem skupiny AGROFERT, nebo
 - zvýšit vlastní kapitál společností skupiny AGROFERT, pokud všechny nově vydané akcie nenabude A. Babiš nebo člen skupiny AGROFERT nebo pokud nebudou převedeny do svěřenského fondu zřízeného A. Babišem.
- (27) V závěrečné zprávě o auditu ze dne 5. února 2020 a následně ve follow-up dopisech ze dne 18. prosince 2020 a ze dne 8. července 2021 dospěly útvary Komise mimo jiné k závěru, že:
- (a) během programových období, kterých se audit týká, a pokud je Komisi známo, tak i v současnosti A. Babiš ovládá společnosti skupiny AGROFERT;
 - (b) veškeré dotace poskytnuté skupině AGROFERT po 1. září 2017 (tj. datum použitelnosti § 4c zákona o střetu zájmů) jsou v rozporu s § 4c zákona o střetu zájmů, přičemž: i) žádost o dotaci byla podána dne 1. září 2017 nebo později a ii) dotace byla poskytnuta v době, kdy byl A. Babiš veřejným funkcionářem ve smyslu § 2 odst. 1) písm. c) uvedeného zákona⁸;
 - (c) A. Babiš byl vzhledem ke své funkci předsedy vlády (a během období, kdy tuto funkci vykonával) nutně zapojen do přijímání vnitrostátních opatření pro plnění rozpočtu EU v Česku; podílel se na plnění rozpočtu EU v Česku také během období, kdy vykonával funkce předsedy Rady pro evropské strukturální a investiční fondy, ministra financí a místopředsedy vlády pro ekonomiku;
 - (d) A. Babiš jako veřejný funkcionář byl (během období, kdy vykonával funkce ministra financí a předsedy vlády) v situaci, která není v souladu s článkem 6 nařízení (EU) č. 1303/2013, pokud jde o použití § 4 odst. 1 zákona o střetu zájmů.

Jelikož byl A. Babiš zapojen do rozhodnutí, která mohla mít dopad na zájmy skupiny AGROFERT, jeho nestranný a objektivní výkon funkcí (jako předsedy vlády, předsedy Rady pro ESI fondy, ministra financí a místopředsedy vlády pro ekonomiku) byl tak z důvodů jeho hospodářského zájmu nebo jiného přímého či nepřímého osobního zájmu, mimo jiné ve smyslu čl. 61 odst. 3 finančního nařízení z roku 2018, během období, kterého se audit týká (a po dobu, po kterou vykonával tyto funkce), ohrožen. Opatření přijatá A. Babišem nebo českými orgány dostatečně neřeší střet zájmů – ať už skutečný střet zájmů, nebo situace, jež jsou jako střet zájmů objektivně vnímány.

- (28) Zákon o střetu zájmů, a zejména jeho § 4 odst. 1 a § 4c, obsahuje ustanovení, jež mají zamezit střetu zájmů v českém veřejném sektoru a která představují použitelné právo ve smyslu článku 6 nařízení (EU) č. 1303/2013.
- (29) Konkrétně po 1. září 2017 (tj. datum použitelnosti § 4c zákona o střetu zájmů) je podle českého práva zakázáno poskytnout dotaci nebo investiční pobídku obchodní společnosti, ve které veřejný funkcionář uvedený v § 2 odst. 1 písm. c) zákona o střetu zájmů nebo jím ovládaná osoba vlastní podíl představující alespoň 25 % účasti společníka v obchodní společnosti. To se vztahovalo na společnosti skupiny

⁸ Ustanovení § 2 zákona o střetu zájmů:
„(1) Pro účely tohoto zákona se veřejným funkcionářem rozumí
[...]
c) člen vlády nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu, v jehož čele není člen vlády,[...]“

AGROFERT po dobu, po kterou A. Babiš vykonával funkci spadající pod čl. 2 odst. 1 písm. c) zákona o střetu zájmů.

- (30) Na základě podrobné analýzy statutů obou svěřenských fondů dospěly útvary Komise k závěru, že A. Babiš měl ve svěřenských fondech rozhodující vliv a mohl prostřednictvím těchto svěřenských fondů účinně vykonávat nepřímou kontrolu nad mateřskou společností skupiny AGROFERT a nad společnostmi skupiny. Po dobu, po kterou byl A. Babiš veřejným funkcionářem ve smyslu § 2 odst. 1 písm. c) uvedeného zákona o střetu zájmů, se nacházel v situaci, kdy jím ovládaná osoba vlastnila podíl představující alespoň 25 % účasti v subjektu, který žádal o finanční prostředky z operačního programu ve smyslu § 4c zákona o střetu zájmů a/nebo je přijímal. Poskytnutí dotace jakékoli společnosti AGROFERT tedy představovalo porušení tohoto ustanovení, a tudíž porušení použitelného práva ve smyslu článku 6 nařízení (EU) č. 1303/2013.
- (31) Útvary Komise tudíž ve follow-up dopise ze dne 18. prosince 2020 dospěly k závěru, že výdaje týkající se projektů, u nichž jsou žádost o dotaci a rozhodnutí o poskytnutí dotace v rámci dotčeného programu datovány po 1. září 2017 a které provádějí společnosti ze skupiny AGROFERT, budou považovány za neoprávněné a povedou k dalším opatřením včetně přerušování platební lhůty, pozastavení plateb nebo finanční opravy.
- (32) Rovněž bylo zjištěno, že vzhledem k tomu, že se vláda České republiky podílí na řízení evropských strukturálních a investičních fondů a je za ně v konečném důsledku odpovědná, spadá premiér jakožto předseda vlády pod pojem „jiné osoby, včetně vnitrostátních orgánů na všech úrovních, podílející se na plnění rozpočtu v[e] [...] sdíleném řízení, včetně přípravy na tuto činnost“ ve smyslu čl. 61 odst. 1 finančního nařízení z roku 2018. Situace A. Babiše jakožto veřejného funkcionáře s významnými obchodními zájmy (coby jediného obmyšleného svěřenských fondů) v době ode dne 2. srpna 2018 (tj. datum použitelnosti finančního nařízení z roku 2018) až do dne, kdy přestal vykonávat funkci předsedy vlády, proto rovněž spadá do situace střetu zájmů popsané v čl. 61 odst. 1 a 3 uvedeného nařízení. Tato situace podle čl. 61 odst. 1 po takových osobách vyžaduje, aby se zdržely „jakéhokoli jednání, jež by mohlo uvést jejich zájmy do střetu se zájmy Unie“. Tyto osoby „[p]řijmou rovněž vhodná opatření, která u funkcí v rámci jejich odpovědnosti zamezí vzniku střetu zájmů a která řeší situace, jež lze objektivně vnímat jako střet zájmů“. Dále pak čl. 61 odst. 2 finančního nařízení z roku 2018 stanoví, že „[j]e-li zjištěn střet zájmů, zajistí [...] příslušný vnitrostátní orgán, aby dotčený zaměstnanec ukončil veškerou činnost v dané věci“ a „[...] aby byly učiněny veškeré další vhodné kroky v souladu s platným právem“. Útvary Komise proto dospěly k závěru, že nestranný a objektivní výkon funkcí A. Babiše je ohrožen z důvodů hospodářského nebo jiného přímého či nepřímého osobního zájmu, pokud je jakožto funkcionář zapojen do plnění evropských strukturálních a investičních fondů, a že se tudíž A. Babiš nachází ve střetu zájmů ve smyslu čl. 61 odst. 3 finančního nařízení z roku 2018.
- (33) Útvary Komise dále konstatují, že pokud by byla na společnosti ve skupině AGROFERT řádně použita ustanovení § 4c zákona o střetu zájmů, střet zájmů A. Babiše by mohl být považován za dostatečně vyřešený a situace by byla v souladu s článkem 61 finančního nařízení z roku 2018. Jak však vyplývá z žádosti českých orgánů o průběžnou platbu ze dne 16. června 2021, Česko upustilo od uplatňování ustanovení § 4c zákona o střetu zájmů v souvislosti s výše uvedeným projektem č. CZ.01.3.10/0.0/0.0/17_101/0013291, u něhož je příjemcem společnost Fatra, a.s., která je součástí skupiny AGROFERT.

- (34) Další opatření, která Česko dosud přijalo, jak bylo připomenuto ve follow-up dopise ze dne 18. prosince 2020, jsou sice vítaná, ale nejsou považována za dostatečná k vyřešení střetu zájmů A. Babiše. V souvislosti s projektem č. CZ.01.3.10/0.0/0.0/17_101/0013291 proto nelze situaci střetu zájmů A. Babiše považovat za dostatečně vyřešenou. Výdaje na tento projekt nejsou v souladu s článkem 61 finančního nařízení z roku 2018.
- (35) V rámci dotčeného programu byly v průběhu auditu Komise zjištěny dva projekty zahrnující dotace poskytnuté společností ze skupiny AGROFERT po 1. září 2017, což je zjevně v rozporu s § 4c zákona o střetu zájmů:

Číslo projektu	Jméno/název příjemce	Název projektu	Datum rozhodnutí o poskytnutí dotace	Datum podání žádosti o dotaci
CZ.01.3.10/0.0/0.0/16_061/0011875	Cerea, a.s.	Výměna sušárny zrnin Dobřenice-Syrovátka za energeticky úspornější technologii	24.5.2018	26.10.2017
CZ.01.3.10/0.0/0.0/16_061/0011988	Cerea, a.s.	Výměna sušárny zrnin Jičín za energeticky úspornější technologii	23.5.2018	31.10.2017

- (36) Třetí projekt zjistily útvary Komise v průběhu následného přezkumu opatření přijatých v návaznosti na zjištění auditu:

Číslo projektu	Jméno/název příjemce	Název projektu	Datum rozhodnutí o poskytnutí dotace	Datum podání žádosti o dotaci
CZ.01.3.10/0.0/0.0/17_101/0013291	Fatra, a.s.	Snižování energetické náročnosti technologického procesu kalandrování v laboratoři společnosti Fatra, a.s., v Napajedlích	25.2.2019	20.4.2018

- (37) Zdá se, že na tyto tři projekty byla poskytnuta dotace v rozporu s § 4c zákona o střetu zájmů, jelikož ve všech případech jde o dotaci „obchodní společnosti, ve které veřejný funkcionář [...] nebo jím ovládaná osoba vlastní podíl představující alespoň 25 % účasti společníka v obchodní společnosti“, a tudíž jsou tyto projekty i v rozporu s použitelným právem ve smyslu článku 6 nařízení (EU) č. 1303/2013. Kromě toho se zdá, že tyto dotace nejsou v souladu s článkem 61 finančního nařízení z roku 2018, a jsou tudíž rovněž z tohoto důvodu v rozporu s použitelným právem ve smyslu článku 6 nařízení (EU) č. 1303/2013.
- (38) Útvary Komise informovaly české orgány v závěrečné zprávě o auditu a následně ve follow-up dopise ze dne 18. prosince 2020, že pokud by výdaje týkající se těchto dotací byly zahrnuty do žádosti o platbu, byly by považovány za neoprávněné a útvary Komise mohou přerušit nebo pozastavit platby na související výdaje v žádosti o platbu a provést opravu tím, že příslušný příspěvek Unie na operační program zruší. Řídící orgán a certifikační orgán dotčeného programu byly vyzvány, aby zrušily příspěvek z veřejných zdrojů na tři dotčené operace a vyřadily je z operačního programu.

IV. REAKCE ČLENSKÉHO STÁTU

- (39) Dopisem ze dne 9. listopadu 2021 [Ares(2021)7036370] odpověděly české orgány na dopisy útvarů Komise ze dne 9. srpna 2021 a 16. září 2021.

- (40) V odpovědi na dopisy ze dne 9. srpna 2021 a 16. září 2021 sdělily české orgány, že:
- (a) žádost o průběžnou platbu byla dne 16. června 2021 podána z toho důvodu, aby mohl být právní názor Komise ohledně porušení § 4c zákona o střetu zájmů, s nímž Česko opakovaně vyjádřilo svůj nesouhlas, podroben soudnímu přezkumu. Do vyřešení věci Soudním dvorem české orgány neplánují přijmout nápravná opatření;
 - (b) finanční důsledky se týkají výhradně částky 29 068,72 EUR spojené s tímto jediným projektem, a není proto splněna podmínka „vážných finančních důsledků“ uvedená v čl. 83 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) č. 1303/2013;
 - (c) Komise by měla bezodkladně přistoupit k finanční opravě ve smyslu článku 144 nařízení (EU) č. 1303/2013;
 - (d) řídicí orgán nepředložil a nehodlá předkládat jiné projekty či výdaje dotčené podobnou potenciální nesrovnalostí s ohledem na možný střet zájmů;
 - (e) od 25. února 2019 řídicí orgán nevydal rozhodnutí o poskytnutí dotace v rozporu se závěry Komise;
 - (f) nejsou dány důvody pro pozastavení budoucích průběžných plateb požadovaných v rámci dotčeného programu;
 - (g) systém pro zjištění potenciálně dotčených projektů je účinný a průběžně se zlepšuje, jak je popsáno v dopise Komisi ze dne 21. září 2021.

V. POSOUZENÍ KOMISE

- (41) Komise vzala v potaz informace předložené českými orgány.
- (42) Útvary Komise berou na vědomí, že české orgány trvají na svém nesouhlasu ohledně výkladu § 4c zákona o střetu zájmů. Útvary Komise se domnívají, že na tři výše uvedené operace byla poskytnuta dotace v rozporu s § 4c zákona o střetu zájmů, jelikož ve všech případech jde o dotaci „*obchodní společnosti, ve které veřejný funkcionář [...] nebo jím ovládaná osoba vlastní podíl představující alespoň 25 %*“, a tudíž jsou tyto operace i v rozporu s použitelným právem ve smyslu článku 6 nařízení (EU) č. 1303/2013. Kromě toho nejsou tyto dotace v souladu s článkem 61 finančního nařízení z roku 2018, a jsou tudíž rovněž z tohoto důvodu v rozporu s použitelným právem ve smyslu článku 6 nařízení (EU) č. 1303/2013. Útvary Komise berou na vědomí záměr českých orgánů napadnout toto rozhodnutí u Soudního dvora.
- (43) Pokud jde o tvrzení, že není splněna podmínka uvedená v čl. 83 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) č. 1303/2013 a potažmo v čl. 142 odst. 1 písm. b) téhož nařízení týkající se „vážných finančních následků“ nesrovnalosti, s níž jsou výdaje spojeny, berou útvary Komise na vědomí, že do žádosti o platbu byly zahrnuty neoprávněné výdaje ve výši 29 068,72 EUR, které nebyly opraveny. Útvary Komise proto dospěly k závěru, že podmínky pro přerušování platební lhůty podle čl. 83 odst. 1 písm. b) a pro pozastavení plateb podle čl. 142 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) č. 1303/2013 jsou splněny, protože neoprávněné výdaje mají vážné finanční následky pro rozpočet EU. Na částku nyní požadovaných neoprávněných výdajů by se navíc nemělo nahlížet izolovaně, protože nesrovnalost týkající se porušení § 4c českého zákona o střetu zájmů jako taková má širší finanční následky. Komise v této souvislosti připomíná, že při auditu byly zjištěny tři projekty prováděné společnostmi ze skupiny AGROFERT, které byly vybrány pro účely podpory z operačního programu po 1. září 2017. Tyto projekty mají maximální celkové souhrnné výdaje ve výši 682 213 EUR, z nichž Česko dosud vykážalo 29 068,72 EUR, avšak další výdaje by ještě mohly být

vykázány v budoucnu. Stejná nesrovnalost s dopadem na několik projektů byla kromě toho zjištěna i v rámci auditu Generálního ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova (ref. UMB/2019/003/CZ)⁹. Závažnost nesrovnalosti týkající se porušení § 4c českého zákona o střetu zájmů, pokud jde o její finanční následky, je tedy třeba posoudit v tomto širším kontextu, tj. s ohledem na její možný dopad na rozpočet EU jako celek.

- (44) Pokud jde o žádost, aby Komise okamžitě přistoupila k finanční opravě podle článku 144 nařízení (EU) č. 1303/2013, zdůrazňují útvary Komise, že v současné době probíhá postup podle článku 142 nařízení (EU) č. 1303/2013. Je zavedenou praxí Komise, že pozastaví průběžné platby, pokud situace, která vedla k přerušení platební lhůty pro žádost o průběžnou platbu, nebyla napravena. Vzhledem k tomu, že přerušení je v souladu s čl. 83 odst. 1 nařízení (EU) č. 1303/2013 možné na dobu nejvýše šesti měsíců, je Komise povinna pozastavit průběžné platby během tohoto šestiměsíčního období, aby byla zajištěna ochrana rozpočtu EU. Pozastavení platby dotčených výdajů zajišťuje (i když prozatímně) dostatečnou ochranu rozpočtu Unie a zároveň zaručuje dotčenému členskému státu právo odpovědět a právo napadnout pozastavení v dané věci u soudů Unie. V této fázi proto není třeba uplatňovat postup finanční opravy.
- (45) Útvary Komise berou na vědomí vyjádření řídicího orgánu, že nehodlá předkládat jiné výdaje dotčené stejnou nesrovnalostí, a že od 25. února 2019 nevydal žádná nová rozhodnutí o poskytnutí dotace, která by byla v rozporu se závěry Komise. Útvary Komise potvrzují, že podle stávajícího rozhodnutí jsou pozastaveny pouze výdaje dotčené stejnou nesrovnalostí.
- (46) Navzdory tvrzení, že systém pro zjištění potenciálně dotčených projektů je účinný a průběžně se zlepšuje, nic se nemění na tom, že Komisi byly vykázány neoprávněné výdaje. Komise nepozastavuje průběžné platby z důvodu nedostatků v řídicím a kontrolním systému, ale právě proto, že české orgány vykázaly neoprávněné výdaje. Argumenty českých orgánů týkající se zlepšení řídicího a kontrolního systému proto nejsou v této souvislosti relevantní.
- (47) Podle informací útvarů Komise dosud české orgány nepřijaly všechna nezbytná nápravná opatření k řešení těchto nesrovnalostí.

VI. ZÁVĚRY

- (48) Vzhledem k výše uvedenému se Komise domnívá, že podmínky pro použití čl. 142 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) č. 1303/2013 jsou splněny.
- (49) Komise se proto domnívá, že část průběžných plateb na dotčený program, kterých se týká nesrovnalost, by měla být pozastavena.
- (50) V souladu s čl. 142 odst. 3 nařízení (EU) č. 1303/2013 Komise pozastavení ukončí, pokud Česko přijme nezbytná opatření, která umožňují pozastavení zrušit.
- (51) Pokud Česko nezbytná opatření nepřijme, může Komise v souladu s články 144 a 145 nařízení (EU) č. 1303/2013 rozhodnout o zrušení celého příspěvku z EFRR na dotčený program nebo jeho části,

⁹ V průběhu tohoto auditu útvary Komise identifikovaly 37 projektů (buď dosud neschválených nebo schválených, avšak vnitrostátními orgány dosud neproplacených), na které by se vztahoval zákaz stanovený v § 4c zákona o střetu zájmů, a které by proto byly vyloučeny z financování z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV). Celková předpokládaná částka z EZFRV činí přibližně 7,5 milionu EUR na 20 projektů (u zbylých 17 projektů se v té době s příspěvkem z EZFRV nepočítalo).

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Průběžné platby z Evropského fondu pro regionální rozvoj na operační program „Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost“ (CCI 2014CZ16RFOP001), jež jsou dotčeny nesrovnalostí související s dotacemi poskytnutými v rozporu s pravidly o střetu zájmů stanovenými v § 4c českého zákona o střetu zájmů a v článku 61 finančního nařízení z roku 2018, se pozastavují.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno České republice.

V Bruselu dne 26.1.2022

Za Komisi
Elisa FERREIRA
členka Komise

